

Dosarul nr. 3ra-958/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani- (judecător Vitalii Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - (judecători Anatol Pahopol, Angela Bostan, Veronica Negru)

Î N C H E I E R E

25 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Magda”, reprezentată de avocatul Andrian Matcovschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Magda” împotriva Primăriei comunei Stăuceni, municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată ”Alivic-Cons” cu privire la anularea rezultatelor licitației publice nr. 578/18 din 08 noiembrie 2016,

împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Magda”, menținută hotărârea din 11 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 07 februarie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată ”Magda” (în continuare SRL ”Magda”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Stăuceni, municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată ”Alivic-Cons” (în continuare SRL ”Alivic-Cons”) cu privire la anularea rezultatelor licitației publice nr. 578/18 din 08 noiembrie 2016 (f.d. 5-6).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 08 noiembrie 2016, Primăria comunei Stăuceni, în calitate de autoritate contractantă a organizat licitația publică nr.578/16 privind achiziția de lucrări de construcție - mansardarea grădiniței de copii ”Sălcioara” din comuna Stăuceni, municipiul Chișinău.

Conform condițiilor licitației, criteriile de evaluare a ofertelor pentru adjudecarea contractului de achiziție erau: oferirea celui mai mic preț și corespunderea caietului de sarcini.

Reclamantul, în calitate de operator economic, a participat la această licitație, prezentând o ofertă în valoare de 7746954,98 lei, fără TVA, sau 9296345,98 lei cu TVA inclus.

La 14 noiembrie 2016, autoritatea contractantă a expediat în adresa reclamantului o scrisoare în care a solicitat să prezinte până la data de 16 noiembrie 2016, ora 17.00, documente (copiile facturilor, contractelor, dispozițiilor de plată a materialelor), care să justifice modul de formare a prețului ofertei. Alte solicitări, pretenții sau obiecții vis-a-vis de oferta prezentată de operator nu au fost formulate de autoritatea contractantă în conținutul scrisorii din 14 noiembrie 2016.

Reclamantul a mai menționat că la 16 noiembrie 2016, SRL ”Magda”, conformându-se cerințelor grupului de lucru al autorității contractante, a prezentat copia contractului de colaborare cu furnizorul materialelor de construcție, care justifică prețul materialelor indicat în ofertă, cât și valoarea ofertei.

La 21 noiembrie 2016, autoritatea contractantă, prin scrisoare a informat întreprinderea despre respingerea ofertei și desemnarea câștigătorului - SRL „Alivic-Cons”, cu oferta valorică de 10161457,00 lei, cu TVA inclus. Grupul de lucru a invocat două motive care l-au determinat să respingă oferta prezentată de SRL ”Magda” și anume: explicațiile solicitate în vederea argumentării prețului ofertei nu sunt concludente și nu sunt susținute de documentele justificative cerute de grupul de lucru și nu a fost prezentată documentația de deviz conform caietului de sarcini (formularul 3, conform CPL01.01.2012).

Reclamantul a susținut că motivele invocate în hotărârea grupului de lucru sunt formale și vădit ilegale, cu scopul de a favoriza un anumit ofertant.

A subliniat că, a prezentat copia documentelor solicitate și explicații prin care a argumentat prețul ofertei. Condițiile de piață mai avantajoase care au permis companiei SRL ”Magda” să ofere asemenea preț scăzut al ofertei, sunt următoarele: conform contractului de colaborare, încheiat, furnizorul materialelor de construcție ofereau reclamantului o reducere în proporție de 40%, în virtutea unei colaborări pe parcursul perioadei de 24 ani, fapt ce influențează în mod semnificativ prețul ofertei. Reclamantul dispune de întreg utilajul tehnic pentru executarea lucrărilor de construcție, de propria unitate de producere a ușilor, ferestrelor din PVC, lemn, a construcțiilor din metal și armatură, de mijloace de transport specializat (autocamion și autobasculantă) care asigură procesul de executare a lucrărilor de construcție. Astfel, în conformitate cu art. 66 alin. (1) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice, a argumentat fundamentarea economică a modului de formare a prețului ofertei.

În scopul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, la 09 decembrie 2016, reclamantul a adresat părâtului o cerere prealabilă în care a solicitat anularea hotărârii grupului de lucru din 21 noiembrie 2016, prin care s-a respins oferta companiei SRL ”Magda”,

reevaluarea ofertelor și desemnarea reclamantului în calitate de câștigător al licitației publice nr. 578/16.

Prin scrisoare nr. 02/1-24/12 din 06 ianuarie 2017, Primăria comunei Stăuceni a refuzat în satisfacerea pretențiilor formulate în cererea prealabilă.

Reclamantul solicită anularea hotărârii grupului de lucru din 21 noiembrie 2016, prin care s-a hotărât respingerea ofertei prezentate de compania SRL ”Magda” și desemnarea SRL ”Alivic-Cons” câștigător a licitației publice nr 578/16 din 08 noiembrie 2016, organizată de Primăria comuna Stăuceni, mun. Chișinău, privind achiziția lucrărilor de construcție a grădiniței (mansardarea grădiniței de copii ”Sălcioara”), precum și obligarea Primăriei comunei Stăuceni, mun. Chișinău să reevalueze ofertele prezentate pentru licitația publică nr. 578/16 din 08 noiembrie 2016, privind achiziția lucrărilor de construcție a grădiniței (mansardarea grădiniței de copii ”Sălcioara”).

Prin hotărârea din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de SRL ”Magda” împotriva Primăriei comunei Stăuceni, municipiul Chișinău, intervenient accesoriu SRL ”Alivic-Cons” cu privire la anularea rezultatelor licitației publice nr. 578/16 din 08 noiembrie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 118, 123-128).

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 20 mai 2017, reprezentantul SRL ”Magda”, avocatul Andrian Matcovschi a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 11 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 120-121).

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin decizia din 13 februarie 2018, a respins apelul declarat de SRL ”Magda”, cu menținerea hotărârii din 11 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 153-161).

Instanța de apel a concluzionat că, prima instanță întemeiat a reținut drept legală hotărârea grupului de lucru din 21 noiembrie 2016, prin care s-a hotărât respingerea ofertei prezentate de compania SRL ”Magda” și desemnarea SRL ”Alivic-Cons” în calitate de câștigător a licitației publice nr. 578/16 din 08 noiembrie 2016, organizată de Primăria comunei Stăuceni, mun. Chișinău, privind achiziția lucrărilor de construcție a grădiniței (mansardarea grădiniței de copii ”Sălcioara”).

Or, la caz, s-a constatat că, în urma verificării efectuate de grupul de lucru asupra operatorului „SRL ”Magda”, s-a reliefat că ultimul nu a întrunit exigențele de rigoare impuse de lege și anume - să declare subcontractanții cu care urma să participe la realizarea lucrărilor de antrepriză și nu a anexat contractele cu furnizorii la etapa preliminară de pregătire a documentelor.

De către Colegiul a fost respinsă ca neîntemeiată afirmația apelantului precum că, grupul de lucru nu a luat în considerație contractele justificative anexate la materialele pricinii,

în circumstanțele în care, pe lângă contractele anexate la materialele dosarului, urmau a fi prezentate și anexate toate documentele și actele confirmative a tuturor lucrărilor de construcție ce urmau a fi efectuate. Dat fiind faptul că SRL “Magda” nu a confirmat relațiile de subcontractare antreprenorială, câștigător a fost desemnat SRL ”Alivic-Cons”, cu prețul propus de 10161457,00 lei, inclusiv TVA, fiind următorul după preț cu propunerea tehnică care răspundea tuturor cerințelor obligatorii solicitate, fapt ce este confirmat prin înregistrarea la Agenția Achiziții Publice.

Colegiul a conchis că prima instanță corect a respins cererea de chemare în judecată drept neîntemeiată și subsecvent a respins și pretenția reclamantului privind obligarea Primăriei comunei Stăuceni la reevaluarea ofertelor prezentate la licitația publică nr. 578/16 din 08 noiembrie 2016 „Privind achiziția lucrărilor de construcția grădiniței, această concluzie fiind bazată pe prevederile art. 66 alin. (3) Legea privind achizițiile publice nr. 131 din 03 iulie 2015, care statuează că, autoritatea contractantă este obligată să asigure operatorului economic posibilitatea de justificare a prețului anormal de scăzut, iar în cazul unei oferte care are un preț aparent anormal de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat, autoritatea contractantă are obligația de a solicita ofertantului, în scris și înainte de a lua o decizie de respingere a acelei oferte, detalii și precizări pe care le consideră semnificative cu privire la ofertă, precum și de a verifica răspunsurile care justifică prețul respectiv.

La 07 iunie 2018, avocatul Andrian Matcovschi, din numele și interesele SRL “Magda” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 29 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de SRL “Magda” să fie admisă integral (f.d. 163-167).

În susținerea recursului declarat, recurentul a indicat că nu este de acord cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare, considerându-le neîntemeiate, bazate pe o interpretare eronată a normelor de drept material și aplicarea unei legi care nu urma a fi aplicată.

Recurentul a remarcat că motivele invocate de către grupul de lucru în susținerea respingerii ofertei înaintate de SRL “Magda” poartă un caracter formal, iar hotărârea grupului de lucru este vădit ilegală, adoptată cu scopul de a favoriza un anumit ofertant.

A reiterat faptul că la 16 noiembrie 2016, SRL “Magda”, conformându-se cerințelor grupului de lucru al autorității contractante, precum și în conformitate cu art. 66 alin. (1) din Legea nr. 131 din 03 iulie 2015 privind achizițiile publice a prezentat copia documentelor solicitate și explicațiile prin care a argumentat prețul ofertei.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței

timp de o lună de la data primirii. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces câte o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d. 12, vol. II).

Până la examinarea cauzei, intimatul Primăria comunei Stăuceni, municipiul Chișinău nu și-a valorificat dreptul său procedural de a depune referință la cererea de recurs. Prin urmare, având în vedere că referința nu a fost depusă în termenul stabilit, admisibilitatea recursului urmează a fi examinată în lipsa referinței intimatului.

La 16 iulie 2018, intervenientul accesoriu SRL ”Alivic-Cons” a depus referință asupra recursului declarat de către SRL ”Magda”, prin care și-a exprimat dezacordul cu cererea recurentului, considerând-o neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, intervenientul accesoriu SRL ”Alivic-Cons” a indicat că motivele invocate de către recurent se referă în totalitate de fondul material cauzei, care a fost examinat atât de instanța de apel, cât și de prima instanță, iar cererea de recurs nu conține argumente care pot afecta fondul cauzei.

A opinat că la examinarea cauzei în instanțele ierarhic inferioare nu au fost admise încălcări procesuale care ar putea influența soluția pe cauza dată.

Verificând argumentele invocate de SRL ”Magda” în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Cod de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs:

- a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac;
- b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374;
- c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul declarat de SRL ”Magda” nu poate fi considerat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 5945 (f.d. 162), decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la 16 mai 2018, astfel recursul declarat la data de 07 iunie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost declarat de reprezentantul SRL "Magda", avocatul Andrian Matcovschi, în temeiul mandatului avocațial nr. MA 1114155 din 03 februarie 2016 (f.d. 7), astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanțele inferioare nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or, prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară.

Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul învederează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel și instanța de fond au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de SRL “Magda” inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”Magda” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Nina Vascan

Luiza Gafton

